

PREASSADIEÐUHUS ČAKČAT 2010/PRESSEMELDING HØST 2010, SÁMEGILLI OG PÅ NORSK

Gatnjalat golggiidit go luodđa bávkkeha

In bálljo nagot doalahit, lohka George, dahje Ingor Ántte Áilu, go son measta beaivválaččat miehta golggotmánu báhčá iežas buoremus olbmá Lennie.

Na ii albma duodas gal diehttalas, muhto teáhteris. Vaikko vel báhčín ii leat ge albma duodas, de goit leat gatnjalat albma. Danne go dát lea duohta issoras ahkidis dilli, sihke gehččiide ja sutnje gii neaktá George. Dát oassi bihtás lea buot losimus Georgii, go galgá goddit iežas olbmá, ja danne lea ge váttis doalahallat nu ahte gatnjalat eai golggit albma duodas!

Sáhpánat ja olbmot - George

Dás lea George birra sáhka, Sáhpánat ja olbmot teáhterčájálmasas. Loahpas ferte George goddit iežas olbmá, gii lea stuora gievrras Lennie. Muhto manne bat son nu galgá dahkat, sáhtta jearrat? Dat gal ii leat čieguš ášši, na ii goit ge sidjiide geat dovdat dán bihtá sisdoalu. Ja sii leat mánggas. Beaivváža lávdde alde dáhpáhuvvá juoga mii ii leat čájehuvvon sámegillii ovdal, muhto mii lea čájehuvvon miehtá máilmmi ja muhtimiidda maid lea skuvla-oahppomearrin, namalassii John Steinbecka klassihkar Of mice and men, mii lea sámegillii jorgaluvvon Sáhpánat ja olbmot.

-Go bohtá geahččat čájálmasa de gal ipmirda manne nu surgadis loahppa galgá Leahkit, lohka George (Ingor Ántte Áilu.)

Hástaleaddji rolla

Hárjánan neavttár Ingor Ántte Áilu neaktá George, ja geas lea eanemus teaksta maid galgá muitit. Ánje ii leat teaksta mii lea eanemus hástalussan, muhto gávnnahit mot neaktit dan rolla.

-Das ferten Leahkit ilus, hárpmas, gávvil, suhtus, beahthallan, lihkolaš, nevvodeaddjin, baháneahkkán ja olmmošmeahtun ja measta dadjat juo mielaheapmin. Lean ovdal neaktán dakkára geas lea mihá eambbo teaksta, muhto dán rollas ferten čájehit visot olbmo dovduid registara. Ja dat gal lea oba heavy.

Lennie lea bihtá nubbin váldo kárakteran, ja su neaktá Egil Keskitalo.

Sáhpánat ja olbmot bihtá birra

Dánska frilansa bagadalli Kim Dambæk bagadallá bihtá. Eará hábmejeaddjit leat ea ea musihkar Roger Ludvigsen ja Åse Hegrenes, gii lea norggas rámiduvvon lánvehábmejeaddjin. Earret Ingor Ántte Áillu ja Egil Keskitalo, leat maid neavttárat Nils Henrik Buljo, Svein Birger Olsen, Gøran Østerbøl, Toivo Lukkari ja Ingá Márjá Sarre. Vuosttáščájálmas lea golggotmánu 1. beaivvi Guovdageainnus, ja dasto joatká čájálmasmátkin Romsii, Olmmáivággái, Kárašjohkii, Vuonnabahtii, Detnui, Ohcejohkii, Gironii, Johkamohkkái ja loahpahuvvo Álttás golggotmánu loahpageahčen.

Tårene kommer når skuddet faller

-Det er nok sånn at jeg knapt klarer å la være å ta til tårene.

Det sier *George*, eller Ingor Ántte Áilu Gaup, når han idag og nesten daglig utover oktober skyter sin venn, *Lennie*

Det skjer jo ikke dette på ordentlig, da, men på teater. Men selv om det fatale kun er en fiksjon, så er kanskje ikke tårene det. For, dette er veldig, veldig trist. Både for publikum som ser på, men ikke minst, for han som skyter, og det er Ingor Ántte Áilu Gaup i rollen som *George*.

-Dette er og blir en veldig sår scene. Jeg, eller *George*, tar jo livet av min venn Og det er vanskelig å holde igjen tårene, på ordentlig!

George fra Om mus og menn

Vi snakker om *George* i forestillingen Om mus og menn, eller som den heter på samisk, Sáhpánat ja olbmot. Og vi snakker om sluttscenen, der *George* må ta livet av sin venn, den store og sterke *Lennie*. Men hvorfor skulle man finne på å skyte sin nære venn, det kan man jo lure på? Det er i seg selv ingen stor hemmelighet, i alle fall ikke for dem som kjenner til denne fortellingen. Og av dem er det faktisk mange av. For det som skjer på Beaiivváš scenen for aller første gang, på samisk, har vært spilt over hele verden og er t.o.m. skolepensum for mange. Det som spilles er nemlig John Steinbecks klassiker *Of Mice and Men*, på norsk *Om mus og menn* og nå på samisk, som *Sáhpánat ja olbmot*.

-Kanskje, når man ser på forestillingen, så forstår man bedre hvorfor dette skjer. Det er på en måte uungåelig.

Det sier *George*, eller Ingor Ántte Áilu Gaup.

En utfordrende rolle

Det er altså rutinerte Ingor Ántte Áilu Gaup som bekler rollen som *George*. Rollen er forestillingens mest teksttunge rolle. Men det er kanskje ikke det som virkelig gjør denne rollen til en utfordring. Det er heller måten *George* skal spilles:

–Her går det fra å være glad, irritert, lur, sint, frustrert, lykkelig, oppfordrende, og ikke minst, kynisk og nærmest gal. Jeg har tidligere gjort roller som er enda mer teksttung, men i denne må jeg spille på hele følelsesregisteret. Og det er virkelig heavy.

Lennie er forestillingens andre hovedkarakter og i denne finner vi Egil Keskitalo.

Om Sáhpánat ja olbmot

Det er danske frilansinstruktøren Kim Dambæk som har regien i forestilling. Med seg på laget har han bl.a. musiker Roger Ludvigsen og Åse Hegrenes, en av Norges mest anerkjente scenografer. Og foruten Ingor Ántte Áilu Gaup og Egil Keskitalo, så finner vi disse på rollelista: Nils-Henrik Buljo, Svein Birger Olsen, Gøran Østerbøl, Toivo Lukkari og Ingá Márjá Sarre. Forestillingen har premiere 1. Oktober i Kautokeino og reiser etter det på turne til Tromsø, Manndalen, Karasjok, Varangerbotn, Tana, Utsjoki, Kiruna, Jokkmokk og avslutter det hele i Alta i slutten av oktober.